KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. gruodžio 15 d.

dėl pagalbos atleidžiant nuo aplinkos mokesčio keramikos gamintojus, kurią Nyderlandai planuoja skirti C 5/09 (*ex* N 210/08)

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 9972)

(Tekstas autentiškas tik olandų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/402/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas ([1]) pagal pirmiau nurodytą straipsnį ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) 2008 m. balandžio 24 d. raštu Nyderlandai pranešė planuojantys atleisti nuo energijos mokesčio už gamtines dujas, kurios naudojamos gaminant keramikos gaminius. 2008 m. birželio 6 d. raštu Komisija paprašė išsamesnės informacijos. Nyderlandai atsakė 2008 m. rugsėjo 16 d. raštu. 2008 m. spalio 16 d. įvyko Komisijos tarnybų ir Nyderlandų atstovų susitikimas. 2008 m. lapkričio 17 d. raštu Komisija pateikė dar keletą klausimų, į kuriuos Nyderlandai atsakė 2008 m. gruodžio 19 d. raštu.

(2) 2009 m. vasario 11 d. raštu Komisija pranešė Nyderlandams apie savo sprendimą pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 108 straipsnio 2 dalyje ([2]) nustatytą procedūrą dėl pagalbos priemonės.

(3) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą 2009 m. balandžio 25 d. paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([3]). Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabas apie minėtą pagalbos priemonę.

(4) Nyderlandai savo pastabas dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą pateikė 2009 m. gegužės 26 d.

(5) Komisija gavo suinteresuotųjų šalių pastabas. Šias pastabas ji persiuntė Nyderlandams, suteikdama galimybę į jas atsakyti. Nyderlandai savo pastabas atsiuntė 2009 m. liepos 7 d. raštu.

(6) 2009 m. spalio 7 d. Nyderlandams išsiųstas raštas, patikslinantis procedūrinę padėtį, kuriuo mandagumo sumetimais Nyderlandų paprašyta vėliausiai iki 2009 m. spalio 13 d. pateikti pastabas, į kurias Komisija turėtų atsižvelgti, priimdama galutinį sprendimą.

(7) Gavus Nyderlandų prašymą šį terminą pratęsti, 2009 m. spalio 16 d. raštu tai buvo padaryta iki 2009 m. lapkričio 1 d. Nyderlandai Komisijai atsakė 2009 m. spalio 30 d. raštu.

II. IŠSAMUS PAGALBOS PRIEMONĖS APIBŪDINIMAS

(8) Pagal Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymą ([4]) Nyderlanduose apmokestintas energetikos produktų vartojimas, taikant regresinį mokesčio tarifą pagal įmonės suvartojamą energijos kiekį ([5]).

([1]) OL C 96, 2009 4 25, p. 16.

([2]) 2009 m. gruodžio 1 d. vietoje EB sutarties 87 ir 88 straipsnių įsigaliojo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniai. Šių straipsnių turinys yra vienodas. Šiame sprendime, jei reikia, nuorodas į SESV 107 ir 108 straipsnius reikia suprasti kaip nuorodas į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

([3]) Žr. 1 išnašą.

([4]) Nuo 1996 m. sausio 1 d. energijos mokestis yra *Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymo* dalis. Jis taikomas gamtinėms dujoms, elektros energijai ir mineralinėms alyvoms. Mokesčio tarifai yra susieti su sunaudojamos energijos kiekiu.

([5]) Tipiškam Nyderlandų plytų gamintojui Nyderlanduose buvo taikomi tokie energijos mokesčio tarifai (2009 m. duomenimis): 0–5 000 m^3: 0,1580 EUR/m^3; 5 000–170 000 m^3: 0,1385 EUR/m^3; 170 000–1 000 000 m^3: 0,0384 EUR/m^3; 1 000 000–10 000 000 m^3: 0,0122 EUR/m^3; > 10 000 000 m^3: 0,0080 EUR/m^3.

(9) Pagalbos priemonė yra susijusi su atleidimu nuo Nyderlanduose taikomo mokesčio už gamtinių dujų, naudojamų įrenginiuose gaminant keramikos gaminius, tiekimą. Pasiūlyta atleisti tik nuo energijos mokesčio už dujas, Nyderlandų keramikos pramonėje naudojamas gamybos reikmėms. Nebūtų atleista nuo mokesčio už kituose mineraloginiuose procesuose Nyderlanduose naudojamas dujas ([6]).

(10) Pasiūlytas atleidimas nuo mokesčio būtų įgyvendintas iš dalies pakeitus dabartinius teisės aktus, Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymą.

(11) Kaip nurodyta pranešime, tam 2008–2013 metams būtų skirtas 4 mln. EUR biudžetas.

(12) Priemonė būtų taikoma neribotą laikotarpį, nes, Nyderlandų nuomone, tai nėra valstybės pagalba.

(13) Šios pagalbos gavėjomis taptų Nyderlandų keramikos pramonės įmonės ([7]).

(14) Nyderlandų nuomone, atleisti nuo šio mokesčio būtina, norint Nyderlandų keramikos pramonei atkurti vienodas veiklos sąlygas vidaus rinkoje. Dėl to Nyderlandai nurodo unikalią Nyderlandų keramikos sektoriaus padėtį, palyginti su konkurentų padėtimi kaimyninėse šalyse. Dėl geografinės padėties Nyderlandų keramikos pramonėje naudojamas šlapias molis, o gretimose šalyse naudojamas molis yra sausas, todėl, norint pasiekti tą patį galutinį rezultatą, reikia sunaudoti daugiau energijos. Be to, nuo panašaus energijos mokesčio yra atleisti konkuruojantys, pvz., Belgijos, Vokietijos ir Švedijos, gamintojai.

([6]) Mineraloginiai procesai – tai procesai, kurie, vadovaujantis 1990 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3037/90 dėl statistinio Europos bendrijos ekonominės veiklos klasifikatoriaus (OL L 293, 1990 10 24, p. 1), NACE nomenklatūroje klasifikuojami kodu DI 26 „kitų naudingųjų iškasenų (nemetalų) gamyba“. Be keramikos gamybos procesų, šie procesai apima, pvz., stiklo arba cemento gamybą.

([7]) Nyderlandai patvirtino, kad šiuo metu didžiąją Nyderlandų keramikos pramonės dalį sudaro didelės, dažnai tarptautinės įmonės, kurių bendra apyvarta sudaro apie 650–700 mln. EUR ir kuriose dirba apie 3 000 darbuotojų (2008 m. duomenys). Nyderlanduose yra daugiau nei 60 gamybos vietų. Gaminamos plytos, stogo čerpės, keraminės sienų ir grindų plytelės, sanitarinė įranga, dekoratyviniai keramikos gaminiai, porcelianas, šamotinės plytos, naudojamos plieno ir aliuminio pramonėje. Daugybė gamybos centrų yra įsikūrę pasienyje su Vokietija ir Belgija, o didžioji dalis šių gamyklų priklauso pramonės grupėms, kurių buveinės įsikūrusios kitose Europos šalyse.

(15) Nyderlandai patikino, kad priemonė įsigalios tik tuomet, jei ją patvirtins Komisija.

III. PROCEDŪROS PRADŽIA

(16) Komisija išreiškė abejonę, ar siūloma pagalba būtų suderinama su vidaus rinka, nes, visų pirma, Komisijos nuomone, Nyderlandų keramikos pramonės atleidimas nuo mokesčio būtų neteisėtas dėl nacionalinės mokesčių sistemos pobūdžio ir struktūros. Ši pagalba laikoma atrankine, nes iš valstybės išteklių suteikta pagalba galėtų pasinaudoti tik Nyderlandų keramikos pramonė. Komisija taip pat mano, kad tokia pagalba iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją ir daryti neigiamą poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, nes minėtas atleidimas nuo mokesčių tiesiogiai paveiktų gamybos sąnaudas, be to, pagerintų pagalbos gavėjų konkurencinę padėtį atitinkamose keramikos sektoriaus produktų rinkose, kuriose jie vykdo veiklą ir kuriose vyksta valstybių narių tarpusavio prekyba. Kadangi Komisija šią priemonę laiko valstybės pagalba Nyderlandų keramikos sektoriui, ji yra nustačiusi, kad tokią pagalbą galima patvirtinti, tik jei buvo atsižvelgta į Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairių ([8]) (toliau – rekomendacijos dėl pagalbos aplinkos apsaugai) 4 skyrių („Pagalba mažinant aplinkos apsaugos mokesčius arba nuo jų atleidžiant“). Kadangi Nyderlandai nepateikė reikiamos informacijos, kad būtų galima pagalbą įvertinti remiantis minėto skyriaus nuostatomis, Komisija negalėjo patvirtinti pagalbos suderinamumo su vidaus rinka ir informavo Nyderlandus apie sprendimą pradėti procedūrą.

IV. NYDERLANDŲ PASTABOS

(17) Nyderlandai apie siūlomą priemonę pranešė visų pirma dėl teisinio tikrumo ir paprašė Komisijos priimti sprendimą, kad ši priemonė nėra laikytina pagalba.

(18) Nyderlandų nuomone, atrankinis atleidimo nuo mokesčio pobūdis yra teisėtas dėl nacionalinės mokesčių sistemos pobūdžio ir struktūros.

(19) Nyderlandai patvirtino, kad energijos mokesčio tikslas yra apmokestinti elektros energiją ir energetikos produktus, kurie naudojami kaip krosnių kuras arba variklių degalai. Nyderlandų nuomone, atleidimas nuo energijos mokesčio, kai procese naudojamos gamtinės dujos nenaudojamos kaip krosnių kuras ar variklių degalai, atitinka pagrindinės sistemos, t. y. galiojančios energijos mokesčių sistemos, pobūdį ir struktūrą. Todėl energijos mokesčius reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas atleidimas nuo mokesčio už gamtines dujas, kurios naudojamos ne kaip degalai ar kuras, bet kitais tikslais ([9]). Lygiai taip pat atleista nuo energijos mokesčio už elektros energiją, skirtą dvejopo naudojimo procesams

([8]) OL C 82, 2008 4 1, p. 1.

([9]) Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymo 64 straipsnio 4 dalis.

(pvz., cheminei redukcijai ir elektrolitiniuose bei metalurginiuose procesuose) ([10]). Nyderlandai taip pat patvirtino, kad anglių mokestį reglamentuojančiuose Nyderlandų teisės aktuose numatytas atleidimas nuo šio mokesčio, jeigu anglys nenaudojamos kaip kuras arba jų naudojimas yra dvejopas ([11]). Nyderlandų nuomone, tikslinga įtraukti atleidimą nuo mokesčio už gamtines dujas, kurios naudojamos keramikos gaminių gamybos įrenginiuose. Pasak Nyderlandų, keramikos procesą galima palyginti su mišriu procesu, nes gamtinės dujos naudojamos ne vien kaip krosnių kuras ar variklių degalai. Be to, Nyderlandai nurodė, kad atleidimas nuo mokesčio už gamtines dujas, kurios naudojamos įrenginiuose gaminant keramikos gaminius, būtų įtrauktas į pataisytą Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymo 64 straipsnį, kuriame taip pat numatytas kitų energetikos produktų, kurie naudojami dvejopai, atleidimas nuo mokesčio.

(20) Remdamiesi Energijos mokesčių direktyvos 2 straipsnio 4 dalies b punktu ir Tarybos protokolu, susijusiu su minėta direktyva ([12]), Nyderlandai tvirtino, kad, jų nuomone, nuostatos dėl atleidimo nuo mokesčio už gamtines dujas, kurios naudojamos nurodytame mineraloginiame procese, gaminant keramiką, įtraukimas į nacionalinius teisės aktus atitinka Nyderlandų energijos mokesčių sistemos pobūdį ir struktūrą.

(21) Pasak Nyderlandų, būtų tikslinga nuo mokesčio atleisti tik keramikos procesus, o ne visus mineraloginius procesus, nes tradicinis keramikos procesas nuo kitų mineraloginių procesų skiriasi tuo, kad yra negrįžtamas (molis virsta keramika).

(22) Be to, Nyderlandai nurodė unikalią Nyderlandų keramikos sektoriaus padėtį, palyginti su konkurentų padėtimi kaimyninėse šalyse. Dėl geografinės padėties Nyderlandų keramikos pramonėje naudojamas šlapias molis (kuris susidaro Alpėse ir patenka į upes Nyderlanduose), o gretimose šalyse naudojamas molis yra sausas, todėl, norint pasiekti tą patį galutinį rezultatą, reikia sunaudoti daugiau energijos ([13]).

([10]) Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymo 64 straipsnio 3 dalis.

([11]) Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymo 44 straipsnio 1 ir 3 dalys. Pagal 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p. 51), vadinamos energijos mokesčių direktyva, 2 straipsnio 4 dalies b punktą laikoma, kad anglys naudojamos dvejopai, jeigu jos naudojamos ir kaip krosnių kuras, ir kitais, nei variklių degalai ar krosnių kuras, tikslais.

([12]) 2003 m. balandžio 3 d. Tarybos dokumentas 8084/03 ADD 1 FISC 59.

([13]) Suinteresuotoji šalis VKO (taip pat žr. V dalį) teigia, kad visas gamybos procesas Nyderlanduose yra pagrįstas šlapio molio perdirbimu. Pasak VKO, šlapio molio pakeitimas iš užsienio įvežtu sausu moliu – ne išeitis, net jei nepaisytume molio pervežimo poveikio aplinkai. VKO patvirtino, kad Nyderlandų keramikos pramonei dėl ypatingos geografinės padėties reikia daugiau energijos gamybai nei gretimoms šalims.

(23) Be to, pasak Nyderlandų, konkurentai, pvz., Belgijoje, Vokietijoje ir Švedijoje, yra atleisti nuo energijos mokesčio. Taip pat teigiama, kad Nyderlanduose mokesčio už gamtinių dujų naudojimą tarifai labai dideli. Šiuo atžvilgiu Nyderlandų keramikos pramonės padėtis taip pat yra bloga, palyginti su keramikos gamintojų padėtimi kaimyninėse šalyse.

(24) Nyderlandų nuomone, tai reiškia, kad atrankinis atleidimo nuo mokesčio pobūdis yra teisėtas dėl nacionalinės mokesčių sistemos pobūdžio ir struktūros. Todėl Nyderlandai mano, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčių nėra pagalba, nurodyta SESV 107 straipsnio 1 dalyje.

(25) Įgyvendinus siūlomą atleidimą nuo mokesčio, Nyderlandų nuomone, būtų iš dalies panaikintos numanomos kliūtys Nyderlandų keramikos pramonei, šiai pramonei atkuriant iš dalies vienodas veiklos sąlygas vidaus rinkoje.

(26) Kitaip tariant, Nyderlandai paprašė patvirtinti pagalbos priemonę pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Manoma, kad pagalba reikalinga dėl nevienodų konkurencijos sąlygų vidaus rinkoje. Pagalba laikoma proporcinga, nes ji susijusi tik su įrenginiuose naudojamomis gamtinėmis dujomis, o ne su elektros energija, naudojama gaminant keramikos gaminius. Sektoriui kylančios kliūtys kompensuojamos tik iš dalies, todėl pagalba laikoma proporcinga. Pagaliau, Nyderlandų nuomone, ši pagalba nenulems konkurencijos iškraipymo, nesuderinamo su vidaus rinka.

(27) Be to, Nyderlandai nurodė, kad energijos mokesčių direktyva netaikoma mineraloginiams procesams, nes dėl mokesčių sistemos pobūdžio ir struktūros mineraloginiai procesai nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį. Todėl, Nyderlandų nuomone, valstybės narės gali laisvai spręsti, ar apmokestinti šiuos energijos naudojimo būdus. Siūloma pagalba lemtų ne konkurencijos iškraipymą, bet didesnį energetikos produktų mokesčių suderinimą, taigi turėtų teigiamo poveikio bendrajam interesui.

V. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(28) Prekybos organizacija „Stichting Verenigde Keramische Organisaties“ (VKO) pateikė pastabas dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą. Ji pritaria Nyderlandų nuomonei, kad atleidimas nuo mokesčio yra teisėtas dėl nacionalinės mokesčių sistemos pobūdžio ir struktūros ir kad ši priemonė nėra valstybės pagalba. VKO pastabos yra panašios į Nyderlandų pastabas. VKO, kaip ir Nyderlandai, mano, kad atleidimo nuo mokesčio negalima laikyti pagalba aplinkos apsaugai, nes juo nesiekiama jokių aplinkos

apsaugos tikslų. Todėl, VKO nuomone, būtų neteisinga šią pagalbą vertinti remiantis rekomendacijomis dėl pagalbos aplinkos apsaugai.

VI. **PAGALBOS ĮVERTINIMAS**

PAGALBOS BUVIMAS

(29) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

NAUDA

(30) Nyderlandų nuomone, ši pagalba ne suteikia naudos, bet apriboja Nyderlandų keramikos pramonės nuostolius.

(31) Komisijos nuomone, atleidimas nuo mokesčio suteikia pranašumą įmonėms, vykdančioms veiklą Nyderlandų keramikos sektoriuje, kurios turės naudos iš sumažinto mokesčio, nes taip palengvinama našta, paprastai priskiriama atitinkamų įmonių eksploatavimo sąnaudoms ([14]).

VALSTYBĖS LĖŠOS IR VALSTYBĖS ATSAKOMYBĖ

(32) Nyderlandų nuomone, pagalba nėra teikiama iš valstybės lėšų, nes atleidimo nuo mokesčio finansavimas neturėtų poveikio biudžetui ([15]). Todėl nereikės skirti jokių valstybės lėšų. Panašų argumentą pateikė ir VKO.

(33) Kadangi pagalba yra Nyderlandų valstybės finansuojama mokesčių lengvata, Komisijos nuomone, turi būti laikoma, kad dėl pagalbos prarandamos valstybės lėšos. Kitaip tariant, dėl siūlomo atleidimo nuo mokesčio Nyderlandų valstybė praras dalį mokestinių pajamų. NET jeigu atleidimo nuo mokesčio finansavimas būtų netiesiogiai kompensuojamas padidinus gamtinėms dujoms taikomo energijos mokesčio aukščiausios kategorijos tarifą, išvada liktų tokia pat. Komisija atkreipia dėmesį, kad Nyderlandai patys pripažino, kad pagalba, palyginti su dabartine mokesčių sistema, teikia 4 mln. eurų per metus naudą, nors jos neatsveria jokia kompensacija iš pagalbos gavėjų pusės ([16]). Atsakomybė už siūlomą pagalbą yra priskirtina Nyderlandams, nes ji bus tiesiogiai nulemta šiuo metu galiojančių teisės aktų pataisos.

ATRANKINIS POBŪDIS

(34) Kadangi pagal Energijos mokesčių direktyvos 2 straipsnio 1 dalį mineraloginiuose procesuose naudojama energija ir kai kuriais kitais būdais naudojami energetikos produktai ir elektros energija nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, valstybės narės gali pačios spręsti, ar apmokestinti tokius procesus, o jeigu apmokestinti – ar tai padaryti visiškai ar iš dalies. Bet kuriuo atveju, nepaisant minėtos direktyvos nuostatų, valstybės narės privalo laikytis *acquis*, reglamentuojančio valstybės pagalbą. Tai reiškia, kad šios pagalbos atrankinis pobūdis ir valstybės pagalbos buvimas turi būti įvertinti remiantis nacionaliniais energijos mokesčių teisės aktais.

(35) Egzistuoja naujesnė teismų praktika ([17]), aiškinanti sąvoką „atrankinis pobūdis“. Gibraltaro sprendime buvo pateikta standartinė valstybės pagalbos mokesčių bylose analizė. Teismas patikslino, kad tokią analizę turėtų sudaryti: i) pamatinės sistemos nustatymas, ii) nustatymas, kiek leidžiama nukrypti nuo šios pamatinės sistemos ir iii) galimybė pateisinti šiuos leidžiamus nukrypimus remiantis sistemos pobūdžiu ir struktūra (t. y. ar nukrypimas kyla tiesiogiai iš pagrindinių atitinkamos valstybės narės mokesčių sistemos principų).

(36) Nyderlandai patvirtino, kad Nyderlandų energijos mokesčių sistema (pamatinė sistema) yra orientuota į elektros energijos ir energetikos produktų, naudojamų kaip krosnių kuras ar variklių degalai, apmokestinimą. Todėl Nyderlandai mano, kad tam tikrų rūšių energijos naudojimo neapmokestinimas yra suderinamas su Nyderlandų energijos mokesčių sistemos pobūdžiu ir struktūra, kaip tai jau nurodyta 19 konstatuojamojoje dalyje. Siūlomas papildomas atleidimas nuo mokesčio taikymo keramikos procesams, Nyderlandų nuomone, atitinka šią sistemą.

(37) Nyderlandai taip pat teigia, kad nukrypimą nuo pamatinės sistemos, t. y. kitokio apmokestinimo taikymą keramikos sektoriaus naudai, pateisina objektyvus žaliavų, naudojamų keramikos gaminiams gaminti, ir kituose mineraloginiuose procesuose naudojamų medžiagų skirtumas. Priešingai nei kiti mineraloginiai procesai, tradicinis keramikos procesas yra negrįžtamas.

([14]) Taip pat žr. 2007 m. vasario 7 d. sprendimo dėl pagalbos N820/06 4 dalį.

([15]) Šį atleidimą reglamentuojančios Parlamento pataisos aiškinamajame rašte nurodyta, kad atleidimas nuo mokesčio bus finansuojamas gamtinėms dujoms taikomo energijos mokesčio aukščiausios kategorijos tarifus padidinus 0,08 EUR.

([16]) Pranešimo 1 priedas.

([17]) 2008 m. gruodžio 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas sujungtose bylose T-211/04 ir T-215/04 (Gibraltaro sprendimas), dar nepaskelbtas Rinkinyje (šis sprendimas apskųstas, bet skundas nesusijęs su standartinės valstybės pagalbos analizės etapais, išdėstytais minėtame sprendime).

(38) Komisija jau anksčiau yra vertinusi atleidimą nuo mineraloginių procesų apmokestinimo energijos mokesčiais, t. y. 2007 m. vasario 7 d. sprendime byloje N820/06 dėl daug energijos sunaudojantiems procesams Vokietijoje taikomo atleidimo nuo mokesčio. Komisija nusprendė, kad ši priemonė nėra valstybės pagalba. Komisija ypač atidžiai išnagrinėjo Vokietijos energijos mokesčių sistemos struktūrą, kuri, apmokestinant tik kaip krosnių kuras ar variklių degalai vartojamus degalus ar kurą, atitiko energijos mokesčių direktyvos struktūrą. Tuo remdamasi, Vokietija suteikė atleidimą nuo visų rūšių dvejopo naudojimo ir visų įprastų mineraloginių procesų apmokestinimo, kaip nurodyta minėtoje direktyvoje, ir ta pačia struktūra vadovavosi visoje savo energijos mokesčių sistemoje. Dėl tos priežasties Komisija mano, kad atleidimas nuo mokesčio atitiko nacionalinės energijos mokesčių sistemos pobūdį ir struktūrą.

(39) Kadangi nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio taikomas tik Nyderlandų keramikos pramonei ir, priešingai nei Vokietijoje, galioja ne visiems mineraloginiams procesams, Komisija nėra įsitikinusi, kad siūlomas atleidimas nuo mokesčio kyla tiesiogiai iš pagrindinių šiuo metu galiojančios Nyderlandų nacionalinės energijos mokesčių sistemos principų. Atsižvelgiant į nacionalinės energijos mokesčių sistemos pobūdį ir struktūrą, Nyderlandų (ir VKO) argumentai, esą žaliavos, naudojamos gaminant keramikos gaminius, objektyviai atskiriamos nuo kituose mineraloginiuose procesuose naudojamų medžiagų ([18]), ir su tuo susijęs proceso negrįžtamumas nepaaiškina, kodėl atleidimas nuo mokesčio nebūtų taikomas kitiems mineraloginiams procesams, kuriuose gamybai taip pat naudojamos gamtinės dujos (pvz., stiklo gamybai). Be to, kaip pastebima energijos mokesčių direktyvos 22 konstatuojamojoje dalyje, energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Todėl pagal direktyvos 2 straipsnio 4 dalį mineraloginiai procesai nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį. Šiuose procesuose degalai ar kuras ne naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, bet dalyvauja cheminiame procese. Taigi bendras argumentas į energijos mokesčių direktyvos taikymo sritį neįtraukti visų mineraloginių procesų – tai faktas, kad degalai arba kuras naudojami cheminiame procese, o ne kaip krosnių kuras ar variklių degalai. Atleidimas nuo minėtų procesų apmokestinimo ([19]) gali būtų pateisinamas, tik jeigu jis taikomas visiems mineraloginiams procesams, taip užtikrinant nuoseklų visų mineraloginių procesų traktavimą ([20]). Kaip nurodyta, tai atitinka Komisijos byloje N820/06 pateiktus argumentus. Šiuo atžvilgiu nesvarbu, ar skirtinguose mineraloginiuose procesuose naudojamos skirtingos žaliavos, ir kad keramikos procesas yra negrįžtamas.

([18]) Nyderlandai nurodė stiklą, skiedinius, betoną, gipsą ir silikatus.

([19]) Nyderlandų pranešime nurodyta NACE klasifikatoriaus 26 skyriuje – Kitų naudingųjų iškasenų (nemetalų) gamyba.

([20]) Vokietijos byloje N 820/06 tos nuoseklus požiūris buvo dar labiau sustiprintas, nes Vokietija aiškiai pažadėjo vienodai traktuoti kitus dvejopo naudojimo būdus arba naujus mineraloginius procesus, taip užtikrindama nuoseklų visų mineraloginių procesų traktavimą.

(40) Be to, teisės akto nagrinėjimas Parlamente parodė, kad siūloma priemone siekiama pagerinti Nyderlandų keramikos pramonės tarptautinį konkurencingumą ([21]). Teisingumo Teismo praktika rodo, kad tai, jog pagalba padės geriau suderinti tam tikro sektoriaus įmonių mokestinę naštą su jų konkurentų kitose valstybėse narėse mokestine našta, nereiškia, kad priemonė nelaikytina valstybės pagalba ([22]).

(41) Komisija taip pat nustatė, kad atleidimas nuo mokesčio yra atrankinis, nes palaiko tam tikrų produktų gamybą ir *de facto* tam tikras įmones, todėl jo negalima pateisinti remiantis nacionaline energijos mokesčių sistema.

KONKURENCIJOS IŠKRAIPYMAS IR POVEIKIS PREKYBAI

(42) VKO užginčijo Komisijos išvadą, kad siūloma pagalba iškraipo ar gali iškraipyti konkurenciją atitinkamose keramikos sektoriaus rinkose, nes ji padengia didžiąją dalį eksploatavimo sąnaudų, todėl pagalbos gavėjas galėtų taikyti mažesnes keramikos gaminių kainas. VKO nuomone, energijos tiekimo ir vartojimo sąnaudos sudaro didžiąją dalį energijos mokesčio sąnaudų.

(43) Komisija mano, kad šis argumentas yra nereikšmingas. Ji primena, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką, įmonės konkurencingumo pagerėjimas dėl valstybės pagalbos paprasčiausiai reiškia konkurencijos su panašios valstybės pagalbos negavusiomis įmonėmis iškraipymą ([23]). Be to, jeigu pagalba „gali iškraipyti konkurenciją“, ji patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio gali iškraipyti konkurenciją keramikos rinkose, nes taip sumažinamos pagalbos gavėjų eksploatacinės sąnaudos. Komisija taip pat priminė, kad siūlomos pagalbos tikslas yra būtent pagerinti Nyderlandų keramikos pramonės tarptautinį konkurencingumą. Nyderlandai tvirtina, kad, atleidus nuo mokesčio, bent iš dalies bus atkurtos vienodos šio sektoriaus veiklos sąlygos vidaus rinkoje. NET ir neturint išsamių duomenų, kurie pagrįstų pagalbos poveikį keramikos sektoriaus konkurencingumui, galima daryti logišką išvadą, kad pagalba gali iškraipyti konkurenciją atitinkamose keramikos rinkose.

([21]) Parlamento nario Jules Kortenhorst ir kitų 2007 m. lapkričio 21 d. pasiūlyta pataisa, Antrųjų Parlamento rūmų dokumentai, *Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 205, Nr. 35*.

([22]) 1974 m. liepos 2 d. sprendimas byloje C-173/73 *Komisija* prieš *Italiją*, Rink. p. 709.

([23]) 1980 m. rugsėjo 17 d. sprendimas byloje C-730/79 *Philip Morris Holland* prieš *Komisiją*, Rink. p. 2671, 11–12 punktai.

(44) Nyderlandai patvirtino, kad Nyderlandų plytų pramonėje, kuriai tenka 85–90 % visų Nyderlandų keramikos pramonėje sunaudojamų gamtinių dujų ir energijos, dirba apie 1 500 žmonių. 2008 m. šios sektoriaus dalies apyvarta buvo maždaug 370 mln. eurų. Nyderlandų plytų pramonė eksportuoja apie 20 % metinės produkcijos, o importas siekia 8 % Nyderlandų metinės produkcijos. Atsižvelgiant į plytų svorį, atitinkama rinka laikoma teritorija maždaug 250 km spinduliu aplink gamyklą. Todėl šios sektoriaus dalies atitinkamos konkurencinės rinkos yra Jungtinėje Karalystėje, Vokietijoje ir Belgijoje.

(45) 2009 m. gegužės 26 d. raštu Nyderlandai paprašė Komisijos išvadą, kad siūloma pagalba iškraipys arba gali iškraipyti konkurenciją susijusiose keramikos sektoriaus rinkose, pagrįsti ir įrodyti skaičiais, t. y. pasiremiant Nyderlandų centrinio statistikos biuro (CSB) duomenimis, kuriuos Nyderlandai pateikė Komisijai pirmame tyrimo etape. Tai visų pirma yra susiję su 1 ir 2 lentelėse pateiktais plytų importo ir eksporto duomenimis.

1 lentelė

Nyderlandų plytų eksportas į Vokietiją ir Belgiją

Metai	Dydis procentais	Dydis eurais
2007	59 % nuo bendros 255 mln. eurų sumos	150 mln.
2006	64 % nuo bendros 234 mln. eurų sumos	150 mln.
2005	68 % nuo bendros 213 mln. eurų sumos	145 mln.
2004	74 % nuo bendros 242 mln. eurų sumos	180 mln.
2003	82 % nuo bendros 234 mln. eurų sumos	191 mln.
2002	80 % nuo bendros 183 mln. eurų sumos	146 mln.
2001	95 % nuo bendros 189 mln. eurų sumos	180 mln.

(46) Nyderlandų nuomone, be 1 lentelėje pateiktų duomenų reikia atsižvelgti ir į toliau pateikiamas aplinkybes. Šio amžiaus pradžioje Vokietijos ir Nyderlandų gyvenamųjų būstų statybos rinka patyrė didelį sąstingį (2000–2001 m. Vokietijos plytų pramonės apyvarta ir pardavimas smuko mažiausiai 20 %). Vėliau padėtis Nyderlandų ir Vokietijos gyvenamųjų būstų statybos rinkoje pagerėjo, pikai užfiksuoti 2006 ir 2007 m. Nyderlandų nuomone, Vokietijos *Ziegelverband* duomenys rodo, kad Vokietijos pramonės padėtis pradėjo gerėti nuo 2004–2005 m. Nyderlandų manymu, pateikti CSB duomenys iš tiesų patvirtina, kad nuo to laiko Nyderlandų plytų eksportas į Vokietiją vis labiau mažėjo. Trumpai tariant, nepaisant didelių tiek Vokietijos, tiek Nyderlandų pramonės nuostolių Vokietijos rinkoje šio amžiaus pradžioje, Vokietijos plytų pramonė turėjo naudos iš atsigaunančios Vokietijos gyvenamųjų namų statybos rinkos, bet to negalima pasakyti apie Nyderlandų plytų gamintojus. Nyderlandų nuomone, tai patvirtina 2 lentelės duomenys apie importą iš Vokietijos.

2 lentelė

Importas į Nyderlandus iš Vokietijos

Metai	Dydis procentais	Dydis eurais
2007	42 % nuo bendros 91 mln. eurų sumos	36 mln.
2006	25 % nuo bendros 101 mln. eurų sumos	25 mln.
2005	22 % nuo bendros 82 mln. eurų sumos	18 mln.
2004	17 % nuo bendros 121 mln. eurų sumos	21 mln.
2003	16 % nuo bendros 110 mln. eurų sumos	18 mln.
2002	18 % nuo bendros 107 mln. eurų sumos	20 mln.
2001	11 % nuo bendros 124 mln. eurų sumos	14 mln.
2000	12 % nuo bendros 155 mln. eurų sumos	19 mln.

(47) Nyderlandai nurodė, kad 2 lentelėje pateikti duomenys patvirtina smarkų Vokietijos plytų importo į Nyderlandus augimą nuo 2006–2007 m. Nyderlandų pateikti 2008 m. pirmojo ketvirčio duomenys rodo tą pačią tendenciją. Nyderlandų nuomone, Vokietijos keramikos sektorius nuo 2006 m. rugpjūčio mėn. naudojasi atleidimu nuo energijos mokesčio, kuris įteisintas nuo 2004 m. sausio 1 d.

3 lentelė

Nyderlandų eksportas ne į Belgijos ir Vokietijos rinkas (visų pirma į Jungtinę Karalystę ir Airiją)

Metai	Dydis procentais	Dydis
2007	40 % nuo bendros 255 mln. eurų sumos	102 mln.
2006	37 % nuo bendros 234 mln. eurų sumos	86 mln.
2005	32 % nuo bendros 213 mln. eurų sumos	68 mln.
2004	17 % nuo bendros 242 mln. eurų sumos	41 mln.
2003	10 % nuo bendros 234 mln. eurų sumos	23 mln.
2002	18 % nuo bendros 183 mln. eurų sumos	32 mln.
2001	12 % nuo bendros 189 mln. eurų sumos	23 mln.

(48) Dėl 3 lentelėje pateiktų duomenų Nyderlandai pastebėjo, kad svarbiausia padidėjusio eksporto į šias šalis priežastis buvo ypač palankus valiutų (svaro sterlingų ir euro) kursas. Tai kompensavo taip pat dideles pervežimo sąnaudas.

(49) Komisija pripažįsta, kad pateikti duomenys patvirtina 1998–2007 m. mažėjančią Vokietijos ir Belgijos kaip Nyderlandų plytų eksporto krypčių svarbą, 2000–2007 m. smukusią Vokietijos plytų importo į Nyderlandus apimtį ir 2001–2007 m. išaugusį eksportą į kitas nei Vokietijos ir Belgijos rinkas (visų pirmą į Jungtinę Karalystę ir Airiją). Kalbant apie eksporto į kitas šalis, ypač į Jungtinę Karalystę ir Airiją, duomenis, išaugęs eksportas pirmiausia aiškinamas palankiu valiutų kursu.

(50) Nors šie duomenys apie prekybos tarp Nyderlandų ir kaimyninių šalių (Vokietijos, Belgijos ir Jungtinės Karalystės) srautus plytų pramonės segmente yra informatyvūs, jais remiantis negalima daryti išvados, kad valstybės pagalba neiškraipys konkurencijos susijusiose keramikos pramonės rinkose. Kaip nurodyta, ši pagalba patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, nes gali nulemti konkurencijos iškraipymą.

(51) Pagalba greičiausiai neigiamai paveiktų valstybių narių tarpusavio prekybą, nes, kaip matyti iš Nyderlandų pateiktų 1, 2 ir 3 lentelių su statistikos duomenimis, keramikos gaminiai parduodami tarptautiniu mastu.

IŠVADA

(52) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus Komisija mano, kad priemonė, apie kurią pranešta, turi būti laikoma valstybės pagalba, nurodyta SESV 107 straipsnio 1 dalyje.

PAGALBOS TEISĖTUMAS

(53) Nyderlandai įvykdė SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytą įpareigojimą, prieš skiriant pagalbą, apie ją pranešti Komisijai.

PAGALBOS SUDERINAMUMAS

ĮVADINĖS PASTABOS

(54) Komisija mano, kad siūlomas atleidimas nuo mokesčio turi būti įvertintas remiantis rekomendacijomis dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 4 skyriuje („Pagalba mažinant aplinkos apsaugos mokesčius arba nuo jų atleidžiant“) išsamiai nagrinėjama šiame pranešime nurodyta atleidimo nuo aplinkos apsaugos mokesčio rūšis. Rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 4 skyrius turi būti laikomas baigtiniu vertinant nagrinėjamą atleidimą nuo mokesčio. Todėl pagalbos negalima vertinti remiantis SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu, kaip reikalauja Nyderlandai.

(55) Nyderlandai sutinka su Komisijos nuomone, kad siūloma pagalba turi būti laikoma atleidimu nuo aplinkos apsaugos mokesčio, kaip apibrėžta rekomendacijose dėl pagalbos aplinkos apsaugai ([24]). Nepaisant to, Nyderlandai nemano, kad vien dėl to siūloma pagalba patenka į rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai taikymo sritį. Nyderlandų nuomone, neįvykdytas rekomendacijų 151 punkto reikalavimas, kad „dėl tokios valstybės pagalbos bent netiesiogiai pagerėja aplinkos apsauga“, nes siūlomu atleidimu nuo mokesčio tokio tikslo nesiekiama.

(56) Toks argumentavimas nepriimtinas. Tiek rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 4 skyriaus pavadinimas („Pagalba mažinant aplinkos apsaugos mokesčius arba nuo jų atleidžiant“), tiek 151 punkto pirma dalis, kuri yra lygiai tokia pat, kaip pavadinimas, rodo, kad šis skyrius taikomas siūlomai pagalbai. Šiame skyriuje išsamiai išdėstyta, kokiomis sąlygomis atleidimas nuo aplinkos apsaugos mokesčių laikomas suderinamu su vidaus rinka. Rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 151 punktas – tai bendra suderinamumo sąlyga, taikoma atleidimui nuo aplinkos apsaugos mokesčių pagal rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 4 skyrių. Kaip nurodyta 151 punkte, pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka tik tada, jeigu „dėl tokios valstybės pagalbos bent netiesiogiai pagerėja aplinkos apsauga“.

(57) Norėdama paaiškinti rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 151 punkto pagrindinę mintį, Komisija pastebi, kad siūlomas atleidimas nuo aplinkos apsaugos mokesčio gali leisti nustatyti arba taikyti didesnį nacionalinį aplinkos apsaugos mokestį kitoms įmonėms, taip pasiekiant bent netiesioginio teigiamo poveikio aplinkai ([25]). Komisija nesupranta Nyderlandų ir VKO argumentų, esą atleidus nuo mokesčio būtų pratęstas atitinkamo Nyderlandų aplinkos apsaugos mokesčio taikymas. Iš tiesų Nyderlandai teigia, kad, įgyvendinus siūlomą atleidimą nuo mokesčio, tuo pat metu bus padidintas aukščiausios kategorijos mokesčio tarifas, bet šį faktą pateikia tarsi norėdami įrodyti, kad dėl siūlomo atleidimo nuo mokesčio nebus prarasta dalis valstybės lėšų. Atrodo, negalima teigti, kad siūlomas atleidimas nuo mokesčio yra būtinas, norint įgyvendinti minėtą mokesčio didinimą. Vadinasi, neįrodyta, kad įvykdytas rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 151 punktas.

([24]) Patvirtinta 2008 m. gruodžio 19 d. rašte.

([25]) Taip pat žr. rekomendacijų 57 punktą, kuriame nustatyta, kad „ši pagalba gali būti reikalinga siekiant netiesiogiai spręsti neigiamų išorinių padarinių problemą, palengvinant palyginti didelių nacionalinių aplinkos apsaugos mokesčių nustatymą arba taikymą“.

(58) Nyderlandų paprašyta pateikti susijusią informaciją, kad Komisija, remdamasi atitinkamais rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 4 skyriaus kriterijais, galėtų įvertinti, ar pagalba yra suderinama su vidaus rinka, ypač ar ji būtina ir proporcinga bei koks jos poveikis keramikos sektoriui, kaip nurodyta rekomendacijų 155–159 punktuose ([26]).

(59) Komisija pateikė keletą specialių klausimų, susijusių su pagalbos būtinumu, kad galėtų ištirti, ar (dėl aplinkos apsaugos mokesčio) labai padidėjusios Nyderlandų keramikos pramonės gamybos sąnaudos gali būti perkeltos pirkėjams, labai nesumažinant pardavimo apimties. Be to, buvo paprašyta pateikti informaciją apie: keramikos pramonės pardavimo apimtis atitinkamose rinkose per praėjusius 10 metų, energijos mokesčio tarifą ir bendrą iš šio mokesčio surenkamą sumą, bendras kiekvienos įmonės energijos sąnaudas per praėjusius 10 metų, šio sektoriaus produktų kainų elastingumo atitinkamose rinkose skaičiavimus, sumažėjusios pardavimo apimties ir (ar) sumažėjusio pelno skaičiavimus, informaciją apie prekybos srautų Nyderlandų keramikos pramonėje į Nyderlandus, iš jų ir į atitinkamas geografines rinkas plėtrą, pagalbos gavėjų užimamą atitinkamų geografinių rinkų dalį, taip pat bet kokią kitą informaciją, kuri būtų svarbi vertinant galimybę perkelti sąnaudas pirkėjams. Komisija taip pat pateikė Nyderlandams klausimus apie pagalbos proporcingumą, nurodydama rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 159 punktą.

VERTINIMAS

Įvadinės pastabos

(60) Atsakydami į Komisijos 2009 m. spalio 7 d. raštą, Nyderlandai pateikė informaciją apie tariamą vidutinį Nyderlandų plytų gamintoją ([27]). Nyderlandai patvirtino, kad buvo neįmanoma atsakyti į Komisijos klausimus apimant visas Nyderlandų keramikos pramonės sektoriaus dalis, nes kai kuriose sektoriaus dalyse yra tik po vieną tiekėją (pvz., plytelių, keraminių vamzdžių ar keraminės sanitarijos įrangos). Kadangi šiuo metu Nyderlanduose veikia 13 plytų gamintojų ir yra apie 40 gamybos vietų, buvo galima apibūdinti tipišką šios grupės padėtį. Kitais atvejais, Nyderlandų nuomone, buvo neįmanoma per trumpą laiką pakankamai susipažinti su susijusių sektoriaus dalių, pvz., dekoratyvinių keramikos gaminių, padėtimi.

([26]) Įtraukta į 2008 m. lapkričio 17 d. Nyderlandams išsiųstą antrą prašymą suteikti informaciją (D/54544).

([27]) Nyderlandai pranešė, kad, jų manymu, ši informacija taip pat taikytina kitiems įvairiems keramikos pramonės segmentams; Nyderlandai teigia, kad šis metodas buvo naudojamas ir kitais atvejais, pvz., Europos teisės aktuose (pvz., Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registras (E-PRTR) ir nacionaliniuose politikos tyrimuose (pvz., geriausios turimos technologijos (NL-BAT). Iš tiesų Komisija nemano, kad, atliekant kompetencijos analizę, informaciją apie vidutinę plytų gamybos įmonę galima būtų laikyti tipiška visai keramikos pramonei.

(61) Komisija norėtų priminti, kad dar 2009 m. vasario 11 d. įžanginiame sprendime buvo nurodyta, kad jau per pirmą tyrimo etapą buvo prašyta pateikti šią papildomą informaciją (įskaitant informaciją apie įvairius Nyderlanduose išskiriamus keramikos pramonės segmentus), bet Komisija tokios informacijos negavo.

(62) Komisija mano, kad informacija apie tariamą vidutinį plytų gamintoją yra nepakankama, norint įvertinti siūlomo atleidimo nuo mokesčio suderinamumą su vidaus rinka visos Nyderlandų keramikos pramonės atžvilgiu, nes negalima laikyti, kad vieno tam tikro vidutinio gamintojo padėtis atspindės visos pramonės padėtį. Kaip Nyderlandai, atsižvelgdami į pateiktus importo ir eksporto duomenis, patys pabrėžė, informacija yra susijusi tik su plytų segmentu ir negalima ja savaime remtis kaip pavyzdine, vertinant tendencijas kituose keramikos segmentuose, remiantis argumentu, kad kiekvienas segmentas pasižymi ypatingais produktų ir rinkos deriniais, kuriems gali būti svarbūs kiti ekonomikos veiksniai. VKO 2009 m. gegužės 24 d. pareiškime priėjo panašią išvadą ([28]). Taip pat neįtikinamai skamba argumentas, esą negalima pateikti jokios informacijos apie sektorių dalis, kuriose veikia tik vienas pagalbos gavėjas. Priešingai, iš tikrųjų būtų buvę lengviau gauti informaciją apie atskirą įmonę (kaip neseniai patvirtino Danijos byla) ([29]).

(63) Be to, liko nepateikta dalis pageidautos informacijos. Pvz., buvo prašyta informacijos apie pagalbos būtinumą ir proporcingumą, kaip nurodyta 59 konstatuojamojoje dalyje. Kalbant apie pagalbos būtinumą, Komisija prašė pateikti informaciją apie šio sektoriaus produktų kainų elastingumo atitinkamose rinkose skaičiavimus, sumažėjusios pardavimo apimties ir (ar) sumažėjusio pelno skaičiavimus, pagalbos gavėjų užimamą atitinkamų geografinių rinkų dalį ir apie Nyderlandų gamintojų užimamos atitinkamų geografinių rinkų dalies plėtrą. Nors 2009 m. spalio 9 d. raštu Nyderlandams buvo suteikta papildoma galimybė pateikti trūkstamą informaciją, jie to nepadarė.

(64) Remiantis turima informacija galima atlikti toliau pateiktą plytų pramonės segmento analizę.

([28]) Komisija pastebėjo, kad rekomendacijose dėl pagalbos aplinkos apsaugai nėra aiškiai reikalaujama, kad būtų vertinama sektoriaus arba sektoriaus dalies padėtis. Šiuo atveju Nyderlandai patys nurodė, kad skirtingos sektoriaus dalys yra susijusios su skirtingomis konkurencijos sąlygomis. Todėl turėjo būti vertinama sektoriaus dalių padėtis.

([29]) 2009 m. spalio 29 d. pagalbos priemonė N327/08 (dar nepaskelbta).

Pagalbos būtinumas

(65) Kaip nurodyta rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 155 punkte, Komisija, tirdama mokesčių schemas, kuriose yra valstybės pagalbos mažinant tokius aplinkos apsaugos mokesčius arba nuo jų atleidžiant elementų, visų pirma tirs pagalbos būtinumą bei proporcingumą ir jos poveikį susijusiems ūkio sektoriams.

(66) Remiantis rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punktu, kad būtų užtikrintas pagalbos būtinumas, reikia įvykdyti tris toliau nurodytus kumuliacinius reikalavimus. Visų pirma, renkantis pagalbos gavėjus, reikia remtis objektyviais ir skaidriais kriterijais, o pagalba turi būti teikiama iš esmės taip pat visiems konkurentams, veikiantiems tame pačiame sektoriuje, jeigu jų faktinė padėtis panaši (158 punkto a papunktis). Antra, dėl nesumažinto mokesčio turi labai padidėti gamybos sąnaudos (158 punkto b papunktis). Trečia, reikia užtikrinti, kad, labai nemažinant pardavimo apimties, didelio gamybos sąnaudų padidėjimo nebūtų galima perkelti pirkėjams (158 punkto c papunktis). Šiuo atžvilgiu valstybė narė gali pateikti, be kita ko, atitinkamo sektoriaus produkto kainos elastingumo vertinimą atitinkamoje geografinėje rinkoje, taip pat tam tikro sektoriaus arba tam tikros rūšies bendrovių sumažėjusios pardavimo apimties ir (arba) sumažėjusio pelno vertinimą.

Rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punkto a papunktis

(67) Nyderlandai nurodė, kad atleidimas nuo mokesčio orientuotas į keramikos procesą, paaiškindami, kad nuo mokesčio gali būti atleisti visi keramikos gaminių gamintojai ir visi konkurentai keramikos sektoriuje (arba atitinkamoje rinkoje, kai jų faktinė padėtis tokia pat), jeigu jie atitinka šiuos kriterijus:

— turi būti tiekiamos gamtinės dujos,

— gamtinės dujos turi būti naudojamos įrenginiuose, kuriuose produktai gaminami kaitinant,

— mažiausiai 90 % produkto turi sudaryti molis.

(68) Šie kriterijai įtraukti į teisės normos projektą ([30]). Taigi pagalbos gavėjų parinkimo kriterijai atrodo ir objektyvūs, ir skaidrūs.

Rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punkto b papunktis

(69) Kaip nurodyta rekomendacijų 55 išnašoje, reikalavimas, kad dėl nesumažinto mokesčio labai padidėtų gamybos sąnaudos, laikomas įvykdytu, jeigu pagalbos gavėjas yra daug energijos naudojanti įmonė, kaip apibrėžta energijos mokesčių direktyvos 17 straipsnio 1 dalies a punkte, t. y. jeigu energetikos produktų ir elektros energijos pirkimas sudaro mažiausiai 3,0 % gamybos vertės ([31]) arba nacionalinis mokestis už elektros energiją sudaro mažiausiai 0,5 % pridėtinės vertės.

(70) Nyderlandai nurodė, kad plytų gamintojai priklauso daug energijos naudojančioms įmonėms, nes jų energijos sąnaudos siekia 20–30 % visų gamybos sąnaudų. Nors Nyderlandai smulkiau nenurodė, koks yra gamybos sąnaudų santykis su gamybos verte, galima daryti išvadą, kad gamybos sąnaudos įprastinėmis verslo sąlygomis, t. y. kai produktų pardavimo vertė viršija gamybos sąnaudas, yra mažesnės nei gamybos vertė, nes gamybos vertė yra susijusi su apyvarta, taigi su parduodamų produktų kaina. Todėl energijos sąnaudų dalis, palyginti su gamybos verte įprastomis verslo sąlygomis, yra mažesnė nei energijos sąnaudų dalis gamybos sąnaudose, kurias nurodė Nyderlandai. Taip pat iš tiesų galima teigti, kad gamybos vertė ypatingai neviršys gamybos sąnaudų, taigi energijos sąnaudos nuo 20–30 % (kai gamybos sąnaudos yra vardiklis) sumažės iki mažiau nei 3 % (kai vardiklis yra gamybos vertė). Todėl Komisija daro išvadą, kad Nyderlandų keramikos pramonės įmones galima laikyti daug energijos naudojančiomis įmonėmis, kaip apibrėžta energijos mokesčių direktyvoje, ir kad įvykdytas rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punkto b papunkčio reikalavimas dėl didelio gamybos sąnaudų padidėjimo. Komisija savo vertinimą grindžia rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 55 išnašoje nurodyta prielaida.

Rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punkto c papunktis

(71) Norėdama patikrinti, ar labai nemažinant pardavimo apimties, didelio gamybos sąnaudų padidėjimo nebūtų galima perkelti pirkėjams, Komisija pateikė išsamių klausimų, susijusių su rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punkto c papunkčio reikalavimu. Konkrečiai Nyderlandų paprašyta pateikti informaciją apie keramikos pramonės pardavimo mastus atitinkamose rinkose per praėjusius 10 metų, energijos mokesčio tarifą ir bendrą iš šio mokesčio surenkamą sumą, bendras kiekvienos įmonės energijos sąnaudas per praėjusius 10 metų, šio sektoriaus produktų kainų elastingumo atitinkamose rinkose skaičiavimus, sumažėjusios pardavimo apimties ir (ar) sumažėjusio pelno skaičiavimus, informaciją apie prekybos srautų Nyderlandų keramikos pramonėje į Nyderlandus, iš jų ir į atitinkamas geografines rinkas plėtrą, pagalbos gavėjų užimamą atitinkamų

([30]) Teisės normos (kuri bus įtraukta į Aplinkos apsaugos mokesčių įstatymo 64 straipsnį) projekte nurodyta, kad šie keramikos gaminiai turi būti visiškai arba iš dalies moliniai.

([31]) Pagal energijos mokesčių direktyvos 17 straipsnio 1 dalies a punktą sąvoka „gamybos vertė“ reiškia apyvartą, įskaitant su produkto kaina tiesiogiai susijusias subsidijas, pridedant ar atimant gatavų produktų atsargų, nebaigtos gamybos ir perparduoti pirktų prekių bei paslaugų pokyčius, atėmus perparduoti skirtų prekių ir paslaugų pirkimą.

geografinių rinkų dalį, taip pat bet kokią kitą informaciją, kuri būtų svarbi vertinant galimybę perkelti sąnaudas pirkėjams (kaip nurodyta 59 ir 63 konstatuojamosiose dalyse).

(72) Nyderlandai patvirtino, kad susijusių sąnaudų perkėlimas pirkėjams iš esmės įmanomas, bet teigia, kad kuo toliau, tuo sunkiau tai padaryti. Gamintojai, nesugebėję pirkėjams perkelti sąnaudų, per praėjusius metus sustabdė veiklą arba bankrutavo. Iš tikrųjų Nyderlandai nepateikė jokio įrodymo, patvirtinančio priežastinį įmonės sąnaudų ir veiklos sustabdymo ryšį. Komisija pastebi, kad teiginius pagrindžiančią informaciją turi pateikti pati valstybė narė.

(73) Be to, Nyderlandai nurodė, kad plytų kainos yra mažai elastingos, bet šio teiginio taip pat nepagrindė konkrečiais duomenimis.

(74) Nyderlandai patvirtino, kad dėl panašių konkurentų produktų importo iš kitų valstybių narių konkurencija plytų pramonės sektoriuje nuolat auga, o rinkos dalis, kurią užima Nyderlandų plytos, traukiasi. Nyderlandai pateikė tai patvirtinančius importo ir eksporto duomenis, kurie pridėti prie 2009 m. spalio 30 d. rašto ([32]). Duomenys parodė, kad per pastaruosius metus išaugo importas iš Vokietijos, o eksportas iš Nyderlandų į Vokietiją ir Belgiją sumažėjo. Nyderlandai nurodo, kad svarbiausia to priežastis yra tai, kad užsienio plytų gamintojai, priešingai nei Nyderlandų gamintojai, yra atleisti nuo energijos mokesčio.

(75) Valstybės pagalbos (įskaitant atleidimą nuo aplinkos apsaugos mokesčių) iš principo negalima pateisinti vien tuo, kad panaši pagalba teikiama kitose valstybėse narėse. Jeigu toks pateisinimas būtų priimtinas, tai reikštų, kad, vienai valstybei narei pritaikius tam tikras priemones, kitos valstybės narės galėtų imtis kompensacinių priemonių nuosavai pramonei žalingoms pasekmėms apriboti. Panašūs atsakomieji veiksmai negali būti pripažįstami kaip valstybės pagalba. Valstybės pagalbą reglamentuojančių taisyklių (įskaitant rekomendacijas dėl pagalbos aplinkos apsaugai) taikymas, priešingai nei varžymasis tarpusavyje, yra veiksminga priemonė prieš žalingas valstybės pagalbos pasekmes. Todėl siūlomos pagalbos jokiu būdu negalima pateisinti vien kaip teisėtos priemonės prieš, kaip manoma, kitur teikiamą pagalbą, jos patvirtinimas turi priklausyti nuo įrodymo, kad gerokai padidės sąnaudos, kurių nebus galima perkelti klientams.

([32]) Tokie patys duomenys buvo pridėti prie 2008 m. rugsėjo 16 d. rašto.

(76) Remdamasi pateikta informacija, Komisija gali daryti išvadą, kad plytų pramonėje vyksta prekyba tarp valstybių narių, nors dėl pervežimo išlaidų geografinė plytų rinka apima teritoriją maždaug 250 km spinduliu aplink gamyklą. Nyderlandai nurodė, kad 20 % metinės plytų produkcijos yra eksportuojama. Pateikti duomenys leido Komisijai apskaičiuoti, kad apytikslė prekybos intensyvumo ([33]) vertė yra 75 % Kadangi nuoseklių duomenų nėra, šis prekybos intensyvumas buvo apskaičiuotas remiantis 2007 m. prekybos srautų duomenimis ir 2008 m. apyvartos duomenimis. Tai gali reikšti, kad pramonė susiduria su sunkumais Nyderlandų skirtą mokestinę naštą perkeliant pirkėjams. Nyderlandų paaiškinimas, kad mokestis iki šiol yra perkeliamas pirkėjams ir kad per nurodytą laikotarpį, kurio duomenys pateikti, Nyderlandų plytų pramonės sektoriaus eksportas išaugo (nuo 189 mln. eurų 2001 m. eksportas pakilo iki 255 mln. eurų 2007 m.), iš tikrųjų paneigia teiginį, esą pramonė susiduria su sunkumais, padidėjusias sąnaudas perkeldama pirkėjams. Kadangi smulkesnės informacijos ir duomenų trūksta, neįmanoma atlikti tikslesnės analizės.

(77) Be to, nors Komisija aiškiai pareikalavo informacijos apie pagalbos gavėjų užimamą rinkos dalį atitinkamose geografinėse rinkose, Nyderlandai nepateikė ilgamečių rinkos duomenų, kurie pagrįstų Nyderlandų teiginį, kad rinkos dalis, kurią užima Nyderlandų plytos, sumažėjo.

(78) Nyderlandai taip pat nepateikė šių pageidautų duomenų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti galimybę sąnaudas perkelti pirkėjams: duomenys apie keramikos pramonės pardavimo mastus pagal vidutinei įmonei tenkantį metinį kiekį ir vertę kiekvienoje atitinkamoje rinkoje per praėjusius 10 metų (jau nurodyta, kad Nyderlandų plytų pramonės segmento metinė apyvarta yra 370 mln. eurų, bet nepateikti duomenys apie kiekį; be to, remiantis istorine informacija, daroma prielaida, kad dekoratyvinių keramikos gaminių segmento metinė apyvarta yra 7–10 mln. eurų); atitinkamoje rinkoje veikiančios įmonės sumokama bendra metinė energijos mokesčių suma per praėjusius 10 metų (Nyderlandai pateikė duomenis tik apie vidutinės plytų įmonės 2009 m. mokėtus mokesčius); atitinkamoje rinkoje veikiančios įmonės energijos sąnaudos per praėjusius 10 metų (Nyderlandai pateikė duomenis tik apie vidutinės plytų įmonės sąnaudas 2009 m.), produktų kainų elastingumo atitinkamose produktų ir geografinėse rinkose skaičiavimus, šiose rinkose veikiančių įmonių sumažėjusios pardavimo apimties ir (ar) sumažėjusios pelno skaičiavimus ir Nyderlandų gamintojų užimamos atitinkamų geografinių rinkų dalies plėtrą. Be to, nebuvo pateikta ilgamečių duomenų apie bendrą keramikos pramonės importą ir eksportą (ir jokios informacijos apie šio sektoriaus bendros apyvartos plėtrą), nors Komisija prašė duomenų apie

([33]) Prekybos intensyvumas – tai bendra eksporto ir importo vertė, padalyta iš bendros apyvartos ir importo į atitinkamą rinką vertės.

Nyderlandų keramikos pramonės prekybos srautų plėtrą, t. y. apie importą į Nyderlandus iš atitinkamų geografinių rinkų ir eksportą iš Nyderlandų į jas. Todėl neįmanoma padaryti vienareikšmės išvados apie keramikos sektoriaus prekybos intensyvumo lygį, o dėl plytų pramonės sektoriaus galima kalbėti tik apie apytikslę vertę, kaip tai nurodyta 76 konstatuojamojoje dalyje.

(79) Dėl kitų Nyderlandų paminėtų pramonės segmentų, pvz., stogo čerpių, kanalizacijos vamzdžių, sanitarinės įrangos, keraminių sienų ir grindų plytelių, ugniai atsparių medžiagų, porceliano ir dekoratyvinių keramikos gaminių, Nyderlandai nurodo informaciją apie vidutinę plytų pramonės įmonę. Be to, apie kiekvieną segmentą pateikta informacija yra labai ribota. 2008 m. rugsėjo 16 d. rašte Nyderlandai smulkiau apibūdino atitinkamų geografinių rinkų apimtį (visų segmentų) ir pateikė importuojamos bei eksportuojamos nacionalinės produkcijos dalį procentais, nurodydami įvairias eksporto kryptis ([34]). Kaip nurodyta 78 punkte, išsami informacija apie kiekvieną segmentą, kurios pageidavo Komisija, taip pat nebuvo pateikta.

(80) Komisija, remdamasi turima informacija, negali padaryti išvados, kad Nyderlandų keramikos gamintojai negali išaugusių gamybos sąnaudų perkelti pirkėjams, dėl to labai nesumažėjant pardavimo apimčiai. Todėl galima daryti išvadą, kad Nyderlandai neįrodė, jog įvykdytas rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 158 punkto c papunkčio reikalavimas.

IŠVADA DĖL SIŪLOMOS PAGALBOS BŪTINUMO

(81) Komisijos nuomone, remiantis pateikta informacija, negalima daryti išvados, kad siūloma pagalba Nyderlandų keramikos pramonei yra būtina. Vien remiantis šia priežastimi galima daryti išvadą, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka.

Pagalbos proporcingumas

(82) Pagal rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 159 punktą, kad pagalba būtų laikoma proporcinga, kiekvienas jos gavėjas turi atitikti vieną iš šių reikalavimų:

a) jis turi mokėti dalį nacionalinio mokesčio, kuris iš esmės atitinka kiekvieno pagalbos gavėjo aplinkos apsaugos veiksmingumą, palyginti su veiksmingumu, susijusiu su geriausia technologija EEE. Pagalbos gavėjai daugiausia gali pasinaudoti mokesčio sumažinimu, atitinkančiu gamybos sąnaudų padidėjimą, atsirandantį dėl mokesčio naudojant geriausią technologiją, kurio negalima perkelti pirkėjams;

b) jis turi mokėti bent 20 % nacionalinio mokesčio, nebent būtų pateisinamas mažesnis lygis;

c) jis gali sudaryti susitarimus su atitinkama valstybe nare, kuriuose numatomas jo įsipareigojimas siekti aplinkos apsaugos tikslų, kurių poveikis – toks pat kaip ir tuo atveju, jeigu taikomi a ir b papunkčiai arba Bendrijos mažiausias mokesčių lygis.

(83) Nyderlandai patvirtino, kad a papunktyje nustatytas reikalavimas neįvykdytas. Į c papunkčio reikalavimą Nyderlandai neatkreipė dėmesio. Dėl b papunkčio reikalavimo, t. y. kad pagalbos gavėjas turi mokėti bent 20 % nacionalinio mokesčio, nebent būtų pateisinamas mažesnis lygis, Nyderlandai nurodė, kad visi pagalbos gavėjai kartu nesumoka 20 % nacionalinio (energijos) mokesčio (pajamos gaunamos, pvz., iš elektros energijos mokesčio, kurį įmonės ir toliau mokės). Nyderlandų nuomone, dėl sektoriaus dydžio sumokama kur kas mažiau. Dėl to Nyderlandai darsyk nurodė, kad atleidimas nuo energijos mokesčio už keramikos gamybai naudojamas gamtines dujas panaikina konkurencijos iškraipymą, nes būtų sukurtos vienodos veiklos sąlygos visiems keramikos įrenginiams vidaus rinkoje.

([34]) Toliau pateikiama Nyderlandų atsiųsta speciali informacija apie keramikos sektoriaus dalis (priedas prie 2008 m. rugsėjo 16 d. rašto), beje, nenurodant, kurių metų duomenys tai yra. Remiantis bendru keramikos pramonės aprašymu galima daryti išvadą, kad duomenys apie kiekvieną segmentą yra susiję su 2008 m. Plytų pramonė: apyvarta siekia apie […] eurų (*), dirba apie […] darbuotojų. Nyderlandų plytų pramonė eksportuoja apie […] proc. metinės produkcijos. Importas siekia apie […] proc. metinės Nyderlandų produkcijos. Dėl plytų svorio geografine rinka laikoma […] km spinduliu aplink įmonę esanti teritorija, apimanti […], […] ir […]. Keraminės stogo čerpės: apyvartos duomenys nepateikti. Šiame segmente dirba apie […] žmonių. Apie […] proc. metinės produkcijos eksportuojama visų pirma į kaimynines šalis. Importas siekia […] proc., produktai importuojami iš tų pačių kaimyninių šalių. Dėl produktų svorio geografine rinka laikoma […] km spinduliu aplink įmonę esanti teritorija, apimanti […] ir […]. Keraminiai kanalizacijos vamzdžiai: yra vienas gamintojas, turintis dvi gamybos vietas. Dėl produktų svorio atitinkama geografine rinka laikoma […] km spinduliu aplink įmonę nutolusi teritorija, nors Nyderlandai nurodė, kad ši įmonė eksportuoja produktus į visą Europą. Sanitarinė įranga: duomenų apie apyvartą nepateikta, bet šiame segmente dirba apie […] darbuotojų. Apie […] proc. metinės Nyderlandų produkcijos eksportuojama, o apie […] proc. – importuojama. Atitinkama geografine rinka laikoma […] km spinduliu aplink įmonę esanti teritorija. Gamintojas priklauso Europos grupei. Ugniai atsparios medžiagos: šis segmentas yra orientuotas beveik vien į tarptautinę rinką. Jame dirba apie […] žmonių. Šis segmentas eksportuoja apie […] proc. metinės produkcijos, o importuoja apie […] proc. Keraminės plytelės: dirba apie […] žmonių, eksportuojama […] proc. metinės produkcijos. Importas siekia […] proc. metinės produkcijos. Svarbiausios importuojančios ES šalys yra […], […] ir […]. Iš ne ES šalių svarbiausios importuotojos yra […] ir […]. Dekoratyviniai keramikos gaminiai: šis segmentas turi 4 gamybos vietas, jame dirba apie […] žmonių. […] proc. metinės Nyderlandų produkcijos eksportuojama, o apie […] proc. – importuojama. Remiantis istoriniais duomenimis, šio segmento apyvarta yra įvertinta apie […] mln. eurų (apie […] proc. apskaičiuotos bendros Nyderlandų keramikos pramonės apyvartos).

(*) Konfidenciali informacija.

(84) b papunktyje yra nurodytas nacionalinio energijos mokesčio *tarifas*, o ne 20 % visos šio mokesčio sumos, kurią už įvairius energetikos produktus sumoka mokesčių mokėtojai. Siūloma pagalba susijusi su visišku atleidimu nuo nacionalinio mokesčio už gamtines dujas tarifo, t. y. rekomendacijų dėl pagalbos aplinkos apsaugai 159 punkto b papunkčio reikalavimas dėl mažiausios leistinos procentinės dalies neįvykdytas. Be to, Nyderlandai neįrodė, kad, įteisinus mažesnį mokesčio tarifą, tai būtų tik „ribotas konkurencijos iškraipymas“, paprasčiausiai dėl to, kad nebuvo pateikti pageidauti rinkos duomenys apie šios pramonės konkurencingumą. Todėl remiantis pateikta informacija negalima daryti išvados, kad šis reikalavimas įvykdytas.

IŠVADA DĖL SIŪLOMOS PAGALBOS PROPORCINGUMO

(85) Komisija mano, kad, remiantis pateikta informacija, negalima daryti išvados, esą siūloma pagalba Nyderlandų keramikos pramonei yra proporcinga.

VII. **IŠVADA**

(86) Komisija mano, kad siūlomas atleidimas nuo mokesčio, kuris yra pagalba veiklai, neatitinka nė vienos iš išimčių, pagal SESV taikomų bendrajam pagalbos draudimui, todėl jis yra nesuderinamas su vidaus rinka. Dėl to pagalbos priemonės negalima įgyvendinti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagalba, teikiama kaip atleidimas nuo energijos mokesčio už gamtines dujas, kurią Nyderlandai planuoja skirti Nyderlandų keramikos pramonei, yra nesuderinama su vidaus rinka.

Todėl pagalbos priemonės negalima įgyvendinti.

2 straipsnis

Ne vėliau kaip per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Nyderlandai turi informuoti Komisiją apie priemones, kurių buvo imtasi jam įvykdyti.

3 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Nyderlandų Karalystei.

Priimta Briuselyje 2009 m. gruodžio 15 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė